

Кластеризація міжнародних проектів для підвищення ефективності їх реалізації. Досвід участі НАН України у виконанні науково-технічних проектів Сьомої рамкової програми ЄС за напрямом «Нанонауки, нанотехнології, матеріали та нові промислові технології»

10 березня 2015 р. в Інституті електрозварювання ім. Є. О. Патона НАН України відбувся семінар, присвячений обговоренню нових підходів до виконання науково-технічних проектів Сьомої рамкової програми ЄС (РП-7) за напрямом «Нанонауки, нанотехнології, матеріали та нові промислові технології» Z-ULTRA («Сталі з Z-фазовим зміцненням для електростанцій з супернадкритичними параметрами» – Z Phase Strengthened Steels for Ultrasupercritical Power Plants) та РОЕМА («Виробництво покриттів для нових матеріалів ефективних та чистих вугільних електростанцій» – Production of Coatings for New Efficient and Clean Coal Power Plant Materials), участь в яких беруть Інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона, Інститут металофізики ім. Г. В. Курдюмова, Інститут хімії поверхні ім. О. О. Чуйка та Інститут технічної теплофізики НАН України.

У семінарі, крім українських виконавців, взяли участь координатори згаданих проектів з Іспанії, Німеччини, Великої Британії та Франції, а також представник Єврокомісії А. Сталіос, який є куратором цих проектів.

Як і всі проекти рамкових програм ЄС, спільні дослідження консорціумів європейських та українських науковців фінансуються Європейським Союзом. Згадані проекти стосуються досліджень властивостей нових матеріалів та вироблення з них покриттів, які б відповідали вимогам сучасного виробництва та експлуатації, спрямовані на підвищення ефективності теплових електростанцій (ТЕС) шляхом розробки нових жароміцних сталей та захисних покриттів для енергетичного обладнання. Можливість експлуатації в супернадкритичних умовах дасть змогу підвищити ефективність використання палива на ТЕС та зменшити викиди забруднюючих речовин в навколишнє середовище.

У результаті обговорення з представниками Європейської комісії та проведення своєрідного «мозкового штурму» досягнуто згоди щодо необхідності більш тісної кооперації споріднених проектів у формі тематичних кластерів, які створюються зараз за підтримки нової Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». Перевага кластеризації полягає в поєднанні зусиль наукових колективів різних проектів у плані технічної взаємодії, проведення спільних інформаційних та навчальних заходів, стандартизації та використання дослідницької інфраструктури при вирішенні близьких за напрямом наукових задач. Синергія від такого об'єднання може також проявлятися в посиленні

взаємодії суто дослідницької діяльності з імплементацією отриманих результатів у виробничих масштабах, що є особливо актуальним в умовах нового статусу України (асоційованого членства) в рамковій програмі ЄС «Горизонт 2020».

Інформація про проекти на інтернет-порталі Європейської комісії

Z-ULTRA http://cordis.europa.eu/project/rcn/106914_en.html

РОЕМА http://cordis.europa.eu/project/rcn/106505_en.html

(Класифікація міжнародних проектів для підвищення ефективності їх реалізації // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2015. – 24.03).